

BR.1711.2.2025.AB

PROTOKÓŁ

z kontroli przeprowadzonej przez zespół kontrolny Komisji Rewizyjnej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Zawierciu

W miesiącu marcu 2025 r. zespół kontrolny Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu Zawierciańskiego w składzie:

1. **Dorota Pytlik** – Przewodnicząca zespołu
2. **Dariusz Bednarz** – członek zespołu
3. **Paweł Chmura** – członek zespołu
4. **Paweł Sokół** – członek zespołu

przeprowadził kontrolę funkcjonowania Ośrodka Interwencji Kryzysowej działającego w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zawierciu.

Zakres kontroli był zgodny z planem kontroli Komisji Rewizyjnej na 2025 rok, zatwierdzonym przez Radę Powiatu Zawierciańskiego Uchwałą Nr IX/88/24 z dnia 28 listopada 2025 roku, zmienionej Uchwałą Nr XI/113/25 z dnia 30 stycznia 2025 roku.

W czynnościach kontrolnych uczestniczyła i wyjaśnień udzielała Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zawierciu **Bożena Gwizdek**.

Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej jest zadaniem własnym powiatu. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zawierciu funkcjonuje od dnia 1 marca 2018 roku i mieści się w budynku przy ul. Daszyńskiego 4 w Zawierciu.

Zadania Ośrodka Interwencji Kryzysowej to:

udzielanie natychmiastowego wsparcia osobom i rodzinom w stanie kryzysu, przeciwdziałanie skutkom przemocy domowej, kryzysom emocjonalnym, utracie bliskiej osoby, nagłym zdarzeniom losowym, zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej oraz inicjowanie dalszych działań wspierających i zabezpieczających osoby w kryzysie.

Pomoc udzielana w ramach OIK obejmuje: natychmiastowe wsparcie psychologiczne i emocjonalne, poradnictwo prawne i socjalne, diagnozę sytuacji kryzysowej oraz kierowanie do odpowiednich instytucji, a także organizowanie zabezpieczenia socjalnego, w tym umieszczenie w mieszkaniu czy w ośrodkach wsparcia całodobowego, jeśli sytuacja tego wymaga.

W ramach Ośrodka osoby będące w trudnej sytuacji życiowej, w chwili kiedy pobyt w miejscu zamieszkania zagraża ich zdrowiu i bezpieczeństwu, mają możliwość skorzystania z bezpłatnego schronienia w mieszkaniu. Pobyt trwa do 3 miesięcy z możliwością jego przedłużenia. OIK jest czynny przez cały rok kalendarzowy, we wszystkie dni i przez całą dobę. Informacja o OIK jest powszechnie dostępna w całym kraju.

W ramach działalności Ośrodka w 2024 roku udzielono m.in. następujących form wsparcia: schronienie tymczasowe – 4 osoby (interwencyjne umieszczenie rodzica z 3 dzieci w Domu Samotnej Matki w Sosnowcu, nikt nie przebywał w mieszkaniach znajdujących się w zasobach powiatu), poradnictwo psychologiczne – 400 osób/677 porad, poradnictwo prawne – 66 osób.

Baza lokalowa Ośrodka Interwencji Kryzysowej:

Zgodnie z uchwałą Rady Powiatu Zawierciańskiego w sprawie utworzenia OIK placówka działa na bazie majątku powierzonego Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Zawierciu. Tym samym placówka nie ma wydzielonych pomieszczeń dla realizacji swoich zadań. Klienci przyjmowani są w gabinecie dyrektora PCPR lub w gabinecie psychologa w dniu i godziny, w których jest taka możliwość. OIK dysponuje 2 mieszkaniami hostelowymi, które zostały wyremontowane w 2022 roku we własnym zakresie. Mieszkania te nie spełniają standardów wymaganych dla zaplecza Ośrodka.

Kadra Ośrodka Interwencji Kryzysowej:

Ośrodek Interwencji Kryzysowej nie posiada wyodrębnionej struktury organizacyjnej ani zatrudnionych pracowników na wymaganych zapisami ustawowymi etatach. Zadania Ośrodka realizuje dyrektor PCPR w ramach obowiązków własnych oraz poza godzinami pracy we wszystkie dni, święta i dni wolne od pracy. Jeden z psychologów zatrudnionych na umowę – zlecenie do realizacji poradnictwa specjalistycznego wyraził zgodę i wspiera dyrektora w realizacji zadań OIK, przyjmując klientów w wymiarze 40 godzin spośród realizowanych 75 godzin miesięcznie. Wszystkie pozostałe godziny oraz całodobowy telefon są przypisane do wyłącznej obsługi przez dyrektora PCPR. Mimo braku kadry zadania z zakresu interwencji kryzysowej są realizowane w sposób ciągły dzięki dużemu zaangażowaniu Dyrektora PCPR, wsparciu ze strony pracowników PCPR oraz współpracy ze specjalistami z innych jednostek.

Budżet Ośrodka Interwencji Kryzysowej:

Na realizację zadań związanych z funkcjonowaniem OIK w 2024 roku poniesione zostały wydatki w wysokości 278.617,73 zł, tego: wynagrodzenia i składki od nich naliczane - 202.812,70 zł, wydatki związane z realizacją zadań statutowych – 75.805,03 zł. W 2025 roku na ten cel zaplanowano kwotę 412.188 zł. W ramach wydatków statutowych w wysokości 82.540 zł zaplanowano m.in. zakupy środków żywności, środków czystości, materiałów biurowych, energii, leków, opału oraz inne wydatki związane z funkcjonowaniem Ośrodka. W związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie i objęciem stałą pomocą psychologiczną 38 osób, w 2024 roku z budżetu OIK finansowana była umowa zlecenie dla specjalisty obsługującego klientów w języku ukraińskim.

Z wyjaśnień dyrektora PCPR wynika, że zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej jednostka pomocy społecznej zapewniająca całodobowe usługi nie może mieścić się w jednym budynku z placówką opiekuńczo-wychowawczą. Podobna regulacja zawarta jest w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Siedziba OIK mieści się w budynku przy ul. Daszyńskiego 4 w Zawierciu, w którym zlokalizowana jest również Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Tęcza”, co pozostaje w sprzeczności z zapisami ww. ustaw.

Zespół kontrolny zwrócił uwagę na brak właściwej organizacji pracy Ośrodka funkcjonującego całodobowo przez wszystkie dni w roku. Zdaniem członków zespołu niedopuszczalne jest oparcie działalności tego typu placówki na 24 – godzinnej dyspozycyjności dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i jednoosobowej decyzyjności i odpowiedzialności za podejmowane decyzje. Średnia liczba godzin poświęconych przez dyrektora na interwencję bezpośrednią wynosi co najmniej wymiar drugiego etatu. Jak wynika z uzyskanych informacji z tytułu nadzoru nad OIK dyrektor PCPR otrzymuje jedynie dodatek specjalny.

Kontrola funkcjonowania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, przeprowadzona w 2024

r. przez pracowników Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Zawierciu wykazała, że PCPR świadczy swoje usługi na poziomie obowiązujących standardów, co nie znajduje potwierdzenia w ustaleniach zespołu kontrolnego dotyczących funkcjonowania Ośrodka Interwencji Kryzysowej działającego w strukturach PCPR.

Na podstawie zebranych w toku kontroli informacji członkowie zespołu kontrolnego stwierdzili, że Ośrodek Interwencji Kryzysowej nie może funkcjonować na dotychczasowych zasadach. Należy rozważyć inne rozwiązania organizacyjne, które pozwolą realizować zadania powiatu w zakresie interwencji kryzysowej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Jednym z takich rozwiązań może być utworzenie Punktu Interwencji Kryzysowej, który w pełnym zakresie realizowałby zadania w zakresie pomocy i poradnictwa osobom potrzebującym wsparcia w sytuacjach kryzysowych bez konieczności całodobowego funkcjonowania i całodobowej dostępności telefonicznej.

Wnioski z kontroli zostaną przedstawione do akceptacji Komisji Rewizyjnej.

Na tym protokół zakończono.

**Podpis Dyrektora
kontrolowanej jednostki:**

DYREKTOR
POWIATOWEGO CENTRUM
POMOCY RODZIN W ZAWIERCIU
.....
mgr Bożena Gwizdek

**Podpisy członków
zespołu kontrolnego:**

1.
2.
3.
4.